

Nieuwe CAO Banken

Risicometer Beleggen

Vertrouwensmonitor Banken

Handreiking Bijzonder Beheer
Technologische innovatie in de financiële sector

Aanpak fraude in het betalingsverkeer

Week van het geld

IMVO-convenant

Vijf geldontwaardingsystemen getest

Iran sancties

Protocol Transparantie Kredietverlening

Algemene Bankvoorwaarden

Folder sekswerk en een zakelijke bankrekening

Bankenoverhypotheken.nl

Jaarverslag **2016**

Inhoud

1 Onze rol in de samenleving

- MKB-financiering 4
- Dialogoog met de samenleving 4
- Nieuwe CAO Banken 4
- Internationaal netwerk 4

2 Klanten van banken

- Werken aan vertrouwen 6
- Beleggen met meer transparantie 6
- Begrijpelijkheid 6
- Financiële educatie: jong geleerd is oud gedaan 6
- Big data: oog voor privacy 7
- Zorgplicht 7
- Protocol vermiste personen banken 8

3 Economische groei

- Verdienmodel banken verandert 9
- Financiële weerbaarheid 9
- Stabiele woningmarkt: de basis voor een gezonde economie 9
- Vertrouwen begint bij veiligheid 10

4 Duurzaamheid

- Samen op weg naar duurzaamheid 12
- Klimaatverandering 12
- Convenant tegen schending mensenrechten 12
- Transparante dienstverlening 13

Jaarverslag 2016

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) streeft naar een sterk, gezond en internationaal concurrerend bankwezen voor Nederlandse en buitenlandse banken die actief zijn in Nederland. De NVB is de verbinding tussen de bankensector, de politiek en de maatschappij en draagt bij aan een vitale, duurzame sector. De NVB wil de kloof tussen banken en samenleving dichtten door het ‘huis van de dialoog’ te zijn voor alle partijen die betrokken zijn bij de sector.

Als sector werken we aan een nieuwe cultuur: een cultuur waarin onze klanten centraal staan. Klanten en andere stakeholders stellen hoge eisen aan duurzaamheid, innovatie en integriteit. Dat dwingt ons om na te denken. Over onszelf en onze rol in de samenleving. Samen met overheden, toezichthouders en banken werken wij aan een stabielere financieel systeem en het nog beter beheersen van risico's.

Maatschappelijke en technologische trends geven volop beweging in onze samenleving en beïnvloeden onze levens. Klanten en stakeholders hebben in deze vernieuwende werkelijkheid nieuwe wensen en hoge verwachtingen én banken kunnen daar continu op inspelen. In een tijd waarin de winsten van banken onder druk staan, geven vraagstukken op het terrein van bijvoorbeeld duurzaamheid, innovatie, veiligheid en integriteit stof, om over onszelf en over de rol van de banken in de samenleving te blijven nadenken.

Innovatie in de financiële sector, en zeker in de bancaire sector, staat volop in de belangstelling. De opkomst van nieuwe spelers, zoals grote en kleine “FinTech ondernemingen” en de exponentiële groei van investeringen in informatietechnologie, verandert het gezicht van de financiële dienstverlening. Klanten regelen hun bankzaken mobiel, kunstmatige intelligentie creëert een nieuw soort beleggingsadviseur, ondernemers halen financiering op via een crowdfunding platform en banken bouwen volledig digitale banken.

Technologische innovatie in de financiële sector brengt voordelen voor consumenten, het bedrijfsleven, de overheid én de banken. In een nieuw digitaal financieel ecosysteem liggen veel kansen voor zowel bestaande en nieuwe spelers én tegelijkertijd uitdagingen, die horen bij verandering. Hoe zorgen we er met elkaar voor dat we kansen pakken en de uitdagingen overwinnen? De NVB heeft in 2016 door PwC een studie laten uitvoeren waarin FinTech en de betekenis van nieuwe beschikbare technologieën uitgebreid beschreven wordt. Dit rapport dient voor ons als basis voor de verdere ontwikkeling van de gezamenlijke agenda van de sector.

Wij vinden het belangrijk om de dialoog aan te gaan met de samenleving om aan te blijven sluiten bij de verwachtingen, wensen en waardering van klanten. De sector spreekt ook intensief met regelgevers en toezichthouders, over de wijze waarop regels en toezicht de sector zo goed mogelijk van dienst kunnen zijn.

1 Onze rol in de samenleving

Bankklanten moeten kunnen rekenen op stabiele, dienstbare en betrouwbare banken. Dat betekent dat wij als sector een cultuur willen creëren waarin oog is voor maatschappelijke ontwikkelingen en voor het oordeel van de samenleving over banken. Wij willen bijdragen aan grote vraagstukken bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en mensenrechten.

MKB-financiering

Kredietverlening aan het mkb is en blijft een kerntaak van banken. Banken zijn nog steeds verreweg de grootste financier van vreemd vermogen aan het mkb en willen dat ook blijven. Daarnaast adviseren banken tegenwoordig steeds vaker bedrijven over aanvullende en alternatieve financieringsvormen. De NVB gaf hier, onder andere, meer uitleg en [voorlichting over op de radio en in de pers](#).

Dialogo met de samenleving

Wij willen de kloof tussen banken en samenleving dichten door het 'huis van de dialoog' te zijn voor alle partijen betrokken bij de sector. Zo gaan wij proactief in gesprek met bijvoorbeeld brancheverenigingen en wet- en regelgevers, op nationaal en internationaal niveau.

Als vereniging praten wij in opdracht van de gezamenlijk banken mee over maatschappelijke issues en bieden wij een platform voor kennis, informatie-uitwisseling en belangenbehartiging over de thema's van de toekomst van de sector. Voorbeelden daarvan zijn een ledenbijeenkomst over het IMVO-convenant, een informatiebijeenkomst over de Financial Intelligence Unit Nederland en een dialoogbijeenkomst over schuldhulpverlening.

Wij communiceren in toenemende mate ook rechtstreeks met de retail- en zakelijke consument. Bijvoorbeeld via onze campagne Bank voor de klas (Week van het geld) of via de thema-websites (bijv. [bankenoverhypotheken.nl](#)).

Nieuwe CAO Banken

In 2016 hebben de cao onderhandelingen plaatsgevonden over de nieuwe CAO Banken per 1 januari 2017. Dit heeft geresulteerd in een akkoord tussen cao partijen, te weten: de Werkgeversvereniging Banken (WVB) en de vakorganisaties CNV Vakmensen en De Unie.

De CAO Banken heeft een looptijd van 1 januari 2017 tot 1 januari 2019 en heeft het karakter van een raamwerk cao. Er zijn 24 banken en financiële banken lid van de WVB en daarmee vallen ruim 4.000 medewerkers, in dienst bij deze deelnemende organisaties, onder de werkingssfeer van de CAO Banken. De belangrijkste afspraken in de cao betreffen loon, pensioen, reparatie 3e WW jaar en duurzame inzetbaarheid.

Internationaal netwerk

In het Europese en internationale netwerk van de NVB speelt de European Banking Federation (EBF) een centrale rol bij de belangenbehartiging bij Europese beleidsmakers, en is een belangrijk trefpunt bij coalitievorming. Zo heeft de NVB in verschillende coalities (bijvoorbeeld met de Franse, Duitse en Scandinavische bankenassociaties) samengewerkt om de standpunten en zorgen van de Nederlandse banken kenbaar te maken ten aanzien van nieuwe regels omtrent Basel¹.

1 Onze rol in de samenleving

Volgend op het Brexit referendum bestaat er een nog grotere noodzaak voor nauwe samenwerking met andere Europese en internationale partners. Om de banden met andere associaties te onderhouden heeft de NVB in december 2016 een bezoek aan de Ierse bankenassociatie gebracht. Daarnaast is de NVB gedurende 2016 en 2017 observerend lid van de International Banking Federation (IBFED) namens de EBF. De NVB levert een actieve bijdrage in de IBFED werkgroepen en neemt deel aan het IBFED bestuur.

In 2016 was de NVB gastheer voor de bestuursvergadering van de EBF. Deze vond plaats in Amsterdam ter gelegenheid van het Nederlands voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Hare Majesteit Koningin Maxima was eregast van de vergadering, zij hield een toespraak in haar hoedanigheid van speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering voor ontwikkeling en als erevoorzitter van het Platform Wijzer in Geldzaken.

---

¹ Voor een overzicht van alle NVB publicaties, consultaties zie <https://www.nvb.nl/24/publicaties.html>

2 Klanten van banken

Werken aan vertrouwen

De crisis heeft laten zien hoe belangrijk het is dat klanten vertrouwen hebben in de financiële sector. Banken werken aan het versterken van dat vertrouwen. Om beter inzicht te krijgen in het vertrouwen dat Nederlanders in de banken hebben en hoe tevreden zij zijn over de dienstverlening, heeft de NVB in 2015 de Vertrouwensmonitor Banken geïntroduceerd. De NVB laat jaarlijks onderzoeken hoeveel vertrouwen consumenten hebben in de bankensector en in hun eigen bank. Uit de Vertrouwensmonitor 2016 blijkt dat het vertrouwen van klanten in de bankensector stabiel maar laag is. Het vertrouwen in de sector scoort een 2,8 op een schaal van 1 tot en met 5. Het vertrouwen in de eigen bank ligt iets hoger en scoort een 3,2.

Beleggen met meer transparantie

In 2016 is de kostentransparantie rondom beleggen door banken verder verbeterd. Sinds 2016 krijgt iedere klant, op één heldere overzichtspagina, naast zijn persoonlijke bancaire kosten van het afgelopen jaar nu ook inzicht in de doorlopende kosten van de producten in zijn beleggingsportefeuille. Banken lopen hiermee vooruit op MiFID II dat per 3 januari 2018 wordt ingevoerd.

De NVB heeft in 2016 de **Risicometer Beleggen** ontwikkeld waarmee particuliere beleggers de verschillende risicoprofielen van beleggingsportefeuilles die banken aanbieden beter kunnen vergelijken. De Risicometer Beleggen wordt gebruikt door de leden van de NVB. Ook andere aanbieders van beleggingsdiensten kunnen de Risicometer Beleggen gebruiken. De AFM heeft de Risicometer Beleggen opgenomen in de leidraad 'Informatie over risicoprofielen'.

Begrijpelijkheid

In 2016 zijn de **Algemene Bankvoorwaarden (ABV)** – met basisregels voor de relatie tussen klant en bank – vereenvoudigd, verduidelijkt en aangepast. De gewijzigde voorwaarden zijn geschreven in begrijpelijker Nederlands met voorbeelden ter verduidelijking.

Financiële educatie: jong geleerd is oud gedaan

Medewerkers van 15 banken gaven in 2016 bijna 5.000 gastlessen op 2.300 basisscholen tijdens de Week van het geld. Het doel van het gastlesprogramma 'Bank voor de Klas' is om kinderen in het basisonderwijs vroeg 'geldwijs' te maken.

Daarnaast heeft de NVB het financieel educatie lesprogramma "Ik en Geld" mede georganiseerd waaraan 50.000 leerlingen in het voortgezet onderwijs hebben deelgenomen. Ook was de NVB medeorganisator van de financiële bewustwordingscampagne van het Nibud "Besteed Bewust" gericht op volwassenen.

In 2016 heeft de Week van het geld op initiatief van de NVB navolging gekregen in Europa. Tijdens de European Money Week werden in meer dan 24 landen tal van activiteiten rondom financiële educatie georganiseerd.

De Raad van Kinderen kwam in 2016 voor het derde en laatste jaar een dilemma van banken oplossen. In 2016 was dit dilemma: Hoe kunnen banken nog beter onderling samenwerken? De door de leerlingen aangedragen oplossingen is door de NVB met haar leden besproken.

2 Klanten van banken

Big data: oog voor privacy

Het gebruik van data geniet brede maatschappelijke aandacht en dit is niet anders in de financiële sector. In de afgelopen periode kwamen zowel de Europese als de Nederlandse toezichthouders met publicaties over het gebruik van big data door financiële instellingen. Het bestuur van de NVB bevestigt dat het thema data actieve aandacht vraagt. Zo schreef de NVB in juli 2016 een **reactie** op een consultatie van de European Banking Authority (EBA) over het innovatieve gebruik van klantendata door financiële instellingen.

In mei 2018 wordt de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming van kracht. Deze is in 2016 vastgesteld. In oktober 2016 heeft de NVB voor haar leden een informatiebijeenkomst georganiseerd over deze Verordening.

Zorgplicht

Een thema dat in 2016 proactief door de NVB op de agenda is gezet is zorgplicht bij zakelijke dienstverlening. Er is door de NVB een uitgebreide reactie gegeven op de **overheidsconsultatie Effectiviteit** en gewenste mate van bescherming van mkb'ers en zzp'ers. Alle banken die actief zijn op dit terrein zijn in NVB-verband aan de slag gegaan met het opstellen van een gedragscode die er in moet voorzien dat er duidelijkheid komt over waar banken voor staan. Op deze manier zal de noodzaak voor aanpassing van het wettelijke kader verminderen. De overtuiging is dat er hierdoor voldoende ruimte blijft bestaan voor passend aanbod van producten en dienstverlening aan – met name – ondernemingen in het midden- en kleinbedrijf.

Banken zijn betrokken bij verschillende discussies rondom zakelijke dienstverlening. Zo heeft de NVB zich in een eerdere overheidsconsultatie uitgesproken tegen verplichte doorverwijzing van afgewezen financieringsaanvragen. De leden van de NVB zijn er van overtuigd dat zij zelf optimaal zijn gepositioneerd om ondernemers op weg te helpen in het veranderende financieringslandschap en geven daar ieder op hun eigen manier invulling aan.

Een onderwerp dat ook in 2016 veel aandacht vroeg was de rentederivatenproblematiek. In juli 2016 heeft de onafhankelijke derivatencommissie het herstell kader voor rentederivaten vastgesteld en aan de minister van Financiën aangeboden. In december is dit nader uitgewerkt. De betrokken banken hebben zich gecommitteerd aan de toepassing van dit kader en werken aan passende oplossingen voor ondernemers die problemen ervaren met hun rentederivaat.

Banken hebben eerder aangegeven hun dienstverlening aan klanten in bijzonder beheer te willen verbeteren. In 2015 heeft de NVB de Handreiking Bijzonder Beheer opgesteld. Uit een evaluatie in 2016 blijkt dat banken de Handreiking als richtsnoer gebruiken. In het kader van de evaluatie is ook onderzoek uitgevoerd door EY naar de mogelijkheden en afhandeling van klachten van klanten in bijzonder beheer. Uit het onderzoek blijkt dat het klachtenproces zorgvuldig is, maar dat banken stappen kunnen zetten om de drempels te verlagen voor het indienen van een klacht. Alle banken hebben aangegeven met de aanbevelingen van EY aan de slag te gaan.

2 Klanten van banken

Protocol vermiste personen banken

In samenwerking met Slachtofferhulp Nederland heeft de NVB op 30 juni 2016 het Protocol Vermiste Personen Banken gepubliceerd. In het protocol is vastgelegd dat banken coulance betrachten en maatwerk leveren wanneer een klant door vermissing van partner, overige familie of bekenden in de knel komt met het voldoen aan verplichtingen, zoals de betaling van de hypotheeklasten. Deze klanten kunnen (nog) geen aanspraak maken op een eventueel vangnet (zoals een uitkering van een overlijdensrisicoverzekering of nabestaandenpensioen), omdat er geen sprake is van overlijden. Met het protocol worden klanten zoveel mogelijk ontzorgd in hun bankzaken en wordt een oplossing gevonden die recht doet aan de moeilijke situatie van de klant.

3 Economische groei

Verdienmodel banken verandert

Na de financiële crisis in de afgelopen jaren, groeit de Nederlandse economie in 2016 weer. De Nederlandse banken staan er beter voor. Aan de risicozijde worden vooral de voortdurend lage rente-omgeving en geopolitieke ontwikkelingen door de banken genoemd. De grote banken in Nederland hebben zich in de afgelopen jaren teweer kunnen stellen tegen de druk van de lage renteniveaus op hun winsten. Die ruimte neemt steeds verder af. Nederlandse banken zijn over het algemeen afhankelijker van het rentebedrijf dan andere banken in het eurogebied en daardoor relatief gevoelig voor rentebewegingen.

Onderzoek van De Nederlandsche Bank (DNB) wijst uit dat de netto rente-inkomsten in de eerste plaats op peil konden blijven door verschuivingen naar kredietverlening waar hogere marges behaald kunnen worden, bijvoorbeeld aan het (grotere) bedrijfsleven. Hoewel de marges op het verstrekken van krediet in 2016 in het algemeen lager liggen dan het jaar daarvoor, zijn de marges op deze 'corporate' activiteiten relatief hoger gebleven dan die op het hypotheekbedrijf. Ook hebben banken meer kredieten, onder andere hypotheekleningen, met langere looptijden verstrekt waarop de rentemarge hoger ligt.

Tot slot vragen technologische vernieuwingen en nieuwe wet- en regelgeving veel aandacht van de banken. Voortdurende investeringen voor cybersecurity en de veranderde wensen van klanten doen een groot beroep op het verandervermogen en verdienmodel van de banken.

Financiële weerbaarheid

DNB stelt in haar jaarverslag 2016 dat de Nederlandse bankensector de afgelopen jaren zijn financiële weerbaarheid heeft vergroot. Dit blijkt, onder andere, uit de EBA stress test en het onderzoek naar de weerbaarheid van de Nederlandse financiële sector door het Internationale Monetaire Fonds. Nederlandse banken rapporteren in 2016 CET1% die comfortabel boven de minimale eisen blijft.

De kapitaalposities zijn geleidelijk versterkt. Nederlandse banken hebben vergeleken met de rest van Europa weinig problemleningen. Ook de verliezen op de hypotheekportefeuilles zijn ondanks de financiële crisis en de forse daling van prijzen op de huizenmarkt beperkt gebleven.

De NVB heeft de afgelopen jaren gepleit voor het groeien naar nog robuustere banken, met een duidelijke nadruk op het behoud van risico sensitiviteit in de kapitaal berekeningen, om zo een duurzaam kapitaalregime te behouden.

Stabiele woningmarkt: de basis voor een gezonde economie

In 2016 hebben banken hun beleid voor hypotheekverstrekking aan zzp'ers en flexwerkers onder de loep genomen zodat zij verantwoorde hypotheekleningen kunnen verstrekken aan deze groeiende groep. Zo sluiten zij aan bij de flexibilisering van de arbeidsmarkt. De NVB heeft voor deze doelgroep in 2015 de website www.flexibelwerkenwonen.nl gelanceerd.

3 Economische groei

Om in te spelen op de uiteenlopende vragen van woningeigenaren over hun hypotheek maar ook op vragen van nieuwkomers op de woningmarkt, lanceerde de NVB in het najaar van 2016 samen met haar leden de website:

Bankenoverhypotheek.nl. Het gaat om een 'portal' die naast nieuwe informatie de eerdere initiatieven van de NVB bundelt. Zoals informatie over woningeigenaren met restschulden en de mogelijkheden van hypotheekverlening aan zzp'ers en flexwerkers.

In het kader van wonen & hypotheek heeft de NVB in 2016 een stakeholderdialoog over de hypothecaire leennormen georganiseerd. Daarnaast heeft de NVB actief bijgedragen aan de implementatie in de Nederlandse wetgeving van de Mortgage Credit Directive in juli 2016.

Vertrouwen begint bij veiligheid

Banken werken bij de aanpak van criminaliteit nauw met elkaar samen en met partijen als de politie en het Openbaar Ministerie (OM). De NVB bleef in 2016 investeren in publiek-private samenwerkingsverbanden, zoals de Electronics Crimes Task Force (ECTF), het Financieel Expertise Centrum (FEC), het Kennisprogramma Veiligheid Digitaal Betalingsverkeer (KVDB) en het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC). Daarnaast is er extra aandacht besteed aan faillissementsfraude, cybercrime en witwassen. Samen met de Betaalvereniging Nederland (BVN) informeert de NVB klanten zodat zij minder risico lopen slachtoffer te worden van criminelen.

Aanpak van plokkraken

Het aantal plokkraken is in 2016 gestegen van 56 in 2015 naar 79 in 2016. Eén van de maatregelen om het aantal plokkraken terug te dringen, is het gebruik van geldontwaardigingssystemen zoals inkt-systemen. Onder auspiciën en op kosten van de

NVB zijn in 2016 vijf geldontwaardigingssystemen getest. Dit heeft zeer bruikbare resultaten opgeleverd. Individuele banken kunnen op basis daarvan hun eigen conclusies en aankoopbesluiten nemen.

Aanpak fraude in het betalingsverkeer

- In 2016 bedroeg de totale schade door fraude in het betalingsverkeer 10,2 miljoen euro. De schade door fraude bij internetbankieren kwam uit op 822.000 euro.
- De NVB heeft in 2016 samen met BVN een [halfjaar- en jaarrapport](#) opgesteld, met daarin de belangrijkste cijfers en trends.
- Daarnaast is de NVB onder meer samen met individuele banken, de ouderenbonden en het ministerie van Veiligheid & Justitie (V&J) een voorlichtingscampagne gestart om ouderen voor te lichten over [veilig bankieren](#).
- Omdat er sprake is van een verschuiving naar andere fraudevormen, heeft de NVB haar website van informatie voorzien over [CEO-fraude](#) en [factuurfraude](#).

Aanpak faillissementsfraude

Om te zorgen dat het vertrouwen in het handelsverkeer behouden blijft is de aanpak van faillissementsfraude van groot belang. Daarom is het van belang om barrières op te werpen om faillissementsfraude moeilijk te maken en waar mogelijk te voorkomen. De NVB heeft samen met het ministerie van V&J een seminar georganiseerd over hoe faillissementsfraude te voorkomen. Tijdens dit seminar is met alle ketenpartners (MKB Nederland, curatoren, notarissen, KvK, Politie, FIOD, Openbaar Ministerie en de Belastingdienst) besproken welke drempels opgeworpen kunnen worden, welke detectie, 'early warning systemen' en handhavingssafspraken er gemaakt kunnen worden.

3 Economische groei

Aanpak witwassen en terrorismefinanciering

Om witwassen, financiering van terrorisme en fraude effectief te bestrijden is het van belang om transparant te maken welke personen zeggenschap uitoefenen over rechtspersonen. De NVB heeft zich dan ook hard gemaakt om te komen tot een UBO register en een Centraal Aandeelhoudersregister. Zulke registers zijn een belangrijke bron van informatie voor banken. De NVB heeft hiervoor een **position paper** opgesteld in 2016, dat gepubliceerd is in 2017, en heeft dit met de relevante stakeholders in Europa en Nederland besproken.

Daarnaast heeft de NVB **gereageerd** op het wetsvoorstel voor de implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn in Nederlandse wetgeving en de voorstellen uit Brussel om te komen tot amendementen op deze richtlijn. Hierover zijn ook gesprekken gevoerd met het ministerie van Financiën en met vertegenwoordigers van de Europese Commissie.

Voorlichting openen zakelijke bankrekening

Op initiatief van de gemeente Amsterdam en het ministerie van V&J, heeft de NVB een bijdrage geleverd aan de folder over het nut van het openen van een zakelijke bankrekening voor sekswerkers.

Iran sancties

Op 16 januari 2016 is een groot aantal sancties tegen Iran opgeschort. Dit betekent dat de handelsbetrekkingen weer op gang kunnen worden gebracht. In dit kader heeft de NVB de volgende acties ondernomen:

- Gesprek met de Office of Foreign Assets Control (OFAC)-directeur om meer helderheid te krijgen over de impact en reikwijdte van de resterende Amerikaanse sancties.
- Deelname aan een **fact finding mission** in Iran met andere vertegenwoordigers van de financiële sector.

De gesprekken hebben geleid tot de afspraak om een 'road map' op te stellen, om zo meer duidelijkheid te krijgen waar Iraanse banken al aan voldoen, waar meer werk nodig is en waar Nederland (technische) ondersteuning in kan bieden. De NVB werkte bovendien mee aan training-sessies van Iraanse banken over geldende Europese en Nederlandse wet- en regelgeving.

Tot slot heeft de NVB via seminars en de website, **voorlichting** gegeven aan bedrijven en brancheverenigingen over de belemmeringen die er nog bestaan ten aanzien van het betalingsverkeer richting Iran.

4 Duurzaamheid

Voor de transitie naar een duurzame economie is de inzet nodig van alle banken en de sector als geheel. De NVB ondersteunt banken, onder andere door richtlijnen te ontwikkelen en prestaties op het gebied van duurzaamheid inzichtelijk te maken voor klanten en andere stakeholders.

Samen op weg naar duurzaamheid

Samen met klanten, de overheid en maatschappelijke organisaties willen we bijdragen aan oplossingen voor grote vraagstukken als klimaatverandering, grondstoffenschaarste en mensenrechten. In 2016 heeft de NVB zich vooral op de thema's klimaat en mensenrechten gericht.

Klimaatverandering

In 2016 hebben banken in het kader van het Klimaatstatement tal van **nieuwe initiatieven** genomen om samen met hun klanten de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en zijn er belangrijke stappen gezet in het inzichtelijk maken en verbeteren van de klimaatimpact van banken.

Banken ontwikkelen in hoog tempo nieuwe manieren om de directe en indirecte belasting van het klimaat te verminderen. Om energiebesparing te stimuleren, zijn het afgelopen jaar talrijke nieuwe initiatieven gelanceerd: van rentekortingen voor de duurzaamste MKB-bedrijven en gunstige financiering voor gemeenten en voor sportverenigingen die overstappen op LED-verlichting, tot meer leenruimte voor energiebesparing en handige apps die vastgoedbeleggers laten zien welke besparingsmaatregelen de moeite waard zijn en gefinancierd kunnen worden.

Om de opwekking van duurzame energie te bevorderen is er zowel een nieuw publiek-privaat investeringsfonds gestart voor hernieuwbare energieprojecten in ontwikkelingslanden als een achtergesteld leningenfonds voor Nederlandse projecten. Ook is een brochure uitgebracht voor ontwikkelaars van kleine zon- en windprojecten in Nederland.

Eind 2016 hadden de groenbanken en –fondsen in totaal 3,2 miljard euro aan groene leningen uitstaan. Deze 'green bonds' maken de komende jaren projecten mogelijk op het gebied van waterbeheer, energie-efficiency, verduurzaming van vastgoed en (infrastructuur voor) duurzame energie. Daarmee is voor het eerst in jaren sprake van een groei van 2% ten opzichte van het jaar ervoor. In 2016 werden 733 nieuwe projecten goedgekeurd. Die leveren volgens de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een CO2-besparing op vergelijkbaar met de uitstoot van ruim 43.000 huishoudens.

Convenant tegen schendingen mensenrechten

Nog altijd worden mensenrechten in internationale productieketens geschonden. Als financier van het internationale bedrijfsleven willen banken vanuit hun rol doen wat ze kunnen om misstanden zoals uitbuiting en kinderarbeid tegen te gaan. In 2016 heeft de NVB het **IMVO-convenant** over mensenrechten ondertekend. Daarmee start een driejarig samenwerkingsverband tussen banken, overheid en het maatschappelijke middenveld.

4 Duurzaamheid

Transparante dienstverlening

De NVB heeft in 2016 het **Protocol Transparantie Kredietverlening** opgesteld en gepubliceerd. Met dit protocol geven banken op een eenvoudig te begrijpen wijze inzicht in wat zij financieren. Het protocol biedt banken handvatten om op detailniveau te rapporteren over alle uitstaande leningen op de balans. Het doel hiervan is om klanten en andere belanghebbenden te laten zien welke economische activiteiten banken met onder andere spaargeld mogelijk maken. Met het protocol komt de NVB ook tegemoet aan de wens van de Tweede Kamer om klanten meer inzicht te bieden in de activiteiten waar banken geld aan uitlenen. De NVB heeft het protocol als 'best practice' aangeboden aan haar leden. In 2016 is één bank volgens dit protocol gaan rapporteren, de overige banken zullen volgen in 2017.

© Juni 2017

Nederlandse Vereniging van Banken

Gustav Mahlerplein 29-35

1082 MS Amsterdam

020 550 28 88

www.nvb.nl